

“The lion roars again !” - Team “Calar Alto” -

Michel Vandeputte¹

1. G Desmetstraat 59, B 9600 Ronse

Het hoogseizoen van het huidige Leonidencyclus loopt op zijn laatste benen.. Inderdaad ; want ook in 2002 mochten we ons opwarmen voor een grootste terugkeer van de zwerm der zwermen. Een VVS delegatie bestaande uit Hans Huyghe, Willy Boens, Simon Vanderkerken en ondergetekende vervoegde Robert Haas en de diverse DMS expeditie teams, tezamen met een ongekende hoeveelheid aan camerabatterijen en video opstellingen. Deze expeditie bracht ons dit jaar naar het uiterste zuiden van Spanje met voor ons de sterrenwacht van Calar Alto als waarneempost.

Zuid Spanje werd gekozen omwille van de slaagkansen op helder weer (+-50%)..ahum. Op 16 november verliepen we ons mistig vaderland. Maar ter plaatse dienden we ons niet alleen aan te passen aan de plaatselijke voedingsgewoonten ; maar ook aan de plaatselijke weeromstandigheden. Inderdaad ; zoals verwacht verliep het weekend van 16-17 november aldaar bewolkt en regenachtig. Pas rond het uur van de waarheid zou het even een dagje goed worden vooraleer een reuze front, verbonden aan ons allergekende IJsland depressie, het Iberisch Schiereiland wederom in haar nogal erg vochtige greep zou gaan houden. De voormiddag van 17 november stond in het teken van de grote bijeenkomst in Catillejar waar uitvoerig de weersomstandigheden ter sprake kwamen. In de namiddag gingen we dan op zoek naar een geschikte waarneemstek ergens in de buurt van de Zuidoosthoek van Spanje. Inderdaad ; de droomlocatie “Calar Alto” was niet mogelijk vanwege de weersomstandigheden (lage wolken en mist op 2000 m). Het real time flux experiment van dr Peter Jenniskens zou hierdoor ook niet kunnen doorgaan.

Het zoeken van een waarneemstekje ergens aan de Middellandse Zee verliep ook niet als gewenst. En het binnenland was in die streken veel te ruw en totaal verlaten.

Maar op miraculeuze wijze kon Robert Haas, een perfecte waarneemlocatie op de kop tikken op één van de uitlopers van de Sierra Nevada in het

uiterste Zuid Oosten van Spanje. Namelijk een villa, omgeven door een heuveltop met panoramisch zicht, ver weg van de beschaving vandaan. De Engelse bewoners waren heel enthousiast en stomverbaasd over het “binnenvallen” van een team meteorenwaarnemers. Maar hun gastvrijheid kende geen grenzen ! Zoals verwacht begon het zondagavond stilaan uit te klaren. De “pre maximum” nacht verliep dan ook kraakhelder. Desondanks de volle maan lag de grensmagnitudes hoog omwille van de lage vochtigheidsgraad. Het laatste uurtje, nadat de maan onderging, konden we echter profiteren van een ware tophemel onder een grensmagnitude 7.0. De Leoniden lagen op “schema” met een 20 tal per uur. Helaas verraadde Venus en de indrukwekkende zodiakale lichtzuil de nakende schemering..

Na deze nacht was het dan zenuwachtig aftellen naar de volgende nacht ; de nacht van de storm ! 18 november was inderdaad de mooiste dag van de hele expeditie. Van een naderend front was er totaal niets te merken. We konden dan ook onder perfecte omstandigheden én een bak maanlicht van start gaan omstreeks 23 uur plaatselijke tijd. Het bleef heel lang akelig stil rond de Leoniden. Pas iets voor één uur plaatselijke tijd verscheen de eerste elegante aardscheerder. Meerdere volgden. En toen ging het snel...We wisten het ; de Leoniden waren iets van plan ; maar ei zo na gingen we hier niets kunnen van merken omdat er opeens van uit het niets eens cirruscherm uit het zuidwesten

kwam opzetten ! Jawel ; het “lang verwachte” warmtefront kwam dan ook vroeger dan verwacht opzetten. Tot 04.00 waren de omstandigheden dan ook erg slecht. Toch regelmatig konden we Leoniden opmerken die heel even doorheen de flinterdunne bewolking kwamen priemen. Desondanks dit hadden we de indruk dat de Leonidenactiviteit absoluut niet hoog genoeg was om nog te gaan uitgroeien tot een volwaardige storm. Een prachtige maanhalo verlichtte de boel nog wat extra ! Maar...een nieuw mirakel was in de maak rond 04.30. De hoge bewolking brak meer open zodoende alles rond de Grote Beer en de Leeuw helder bleek te worden. En dan pas werd het gaspedaal erg diep ingedrukt. Precies rond het verwachte tijdstip begon de Leeuw te brullen, goed voor een half uurtje waar spektakel ! Honderden zwakke meteoren verlieten de kop van de leeuw in alle richtingen. Soms 5 tot 6 tegelijk. De maan werd weggestopt achter dikkere bewolking in het westen (heeft dus ook zijn voordelen gehad). Onze Engelse gastheren genoten mee van het spektakel en hun gastvrijheid werd beloond met het zien van de dikste vuurbol (een -8) van de hele nacht . Echter, na 05.30 daalde de activiteit pijlsnel ; maar dit werd gecompenseerd door de nachthemel dat steeds meer opentrok en meer heldere Leoniden (waaronder enkele heuse vuurbollen) tot diep in de schemering zichtbaar werden.

Lees verder op bladzijde 96